

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA KROUNA

539 43 Krouna 303, ☐469341115, IČO 70986304, bank. sp. ČS Hlinsko 1145367369/0800

e-mail: zs_krouna@xaz.cz, <http://www.zskrouna.cz>

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

ZÁKLADNÍ ŠKOLA

Škola:

Základní škola a mateřská škola Krouna
Krouna 303
539 43 Krouna
IČO: 70986304
Resortní identifikátor právnické osoby: 650 045 564

Ředitel školy: Mgr. Josef Kyncl; josef.kyncl@zskrouna.cz

Koordinátor ŠVP: Mgr. Miloslava Peňázová; miloslava.penazova@zskrouna.cz

Kontakty:

tel.: +420 469 341 115
e-mail: zs_krouna@xaz.cz
www: <http://www.zskrouna.cz>

Zřizovatel školy:

Obec Krouna
Krouna 218
539 43 Krouna
IČO: 00270334
Starosta: Mgr. Pavel Ondra

Kontakty:

tel.: +420 469 341 130
e-mail: starosta@krouna.cz
www: <http://www.krouna.cz>

Škola a její součásti:

Základní škola, IZO 102 142 491
Mateřská škola, IZO 107 582 104
Školní družina, IZO 117 200 271
Školní jídelna, IZO 102 806 217
Školní jídelna – výdejna, IZO 102 806 535

Platnost dokumentu:

Pro vzdělávání v 1. a v 6. ročníku od 1.9.2013
ZŠ Kr/121/2013

Obsah:

I.

1) Charakteristika školy a ŠVP	1 – 14
2) Průřezová témata	15 – 22
3) Učební plán I. st.	23 – 24
4) Učební plán II. st.	25 – 28

Učební osnovy vzdělávacích oblastí:

5) Jazyk a jazyková komunikace	29 – 120
6) Matematika a její aplikace	121 – 174
7) Informační a komunikační technologie	175 – 182
8) Člověk a jeho svět	183 – 202
9) Člověk a společnost	203 – 228
10) Člověk a příroda	229 – 278
11) Umění a kultura	279 – 302
12) Člověk a zdraví	303 – 334
13) Člověk a svět práce	335 – 350

14) Pravidla hodnocení	351 – 362
15) Autoevaluace	363 – 376

16) ŠVP ŠD ZŠ a MŠ Krouna	377 – 384

17) Dodatky, změny, přechodná ustanovení	385

II.

18) Standardy ZV pro ČjL, Aj, a M	II/1

V Krouně dne 29.6.2013

podpis ředitele

Charakteristika školy

Popis školy

Základní škola Krouna jako součást ZŠ a MŠ Krouna (dále jen Základní škola Krouna nebo škola) je jedinou základní školou v obci a jedinou plně organizovanou základní školou v okruhu 10 km. Výuka je organizována v devíti třídách po jednotlivých ročnících. Školní družina má 1 oddělení, vzhledem k zájmu, který trvale překračuje kapacitu družiny, se však řada žáků musí jejich činností účastnit mimo zapsání k pravidelné docházce do ŠD.

Maximální kapacita základní školy je dle zápisu do školského rejstříku 240 žáků a je využívána přibližně na 75%.

Maximální kapacita školní družiny je dle zápisu do školského rejstříku 30 žáků a je využívána na 100%.

Maximální kapacita školní jídelny se dle zápisu do školského rejstříku neuvádí, vlastním propočtem činí více než 300 uvařených hlavních jídel denně, z toho přibližně 230 hlavních jídel denně přímo vydaných ve ŠJ. Školní jídelna připravuje stravu i pro výdejnu v MŠ.

Škola společně se školní družinou a jídelnou využívá dvě navzájem propojené budovy – hlavní a přístavbu. Celková užitná plocha základní školy a školní družiny činí přibližně 5400 m².

Hlavní budova má 3 podlaží s učebnami a kabinety a suterén, kde jsou umístěny šatny. Výuka zde probíhá v celkem 15 učebnách (v tom 1 školní dílna, 1 informační centrum a 1 učebna upravená jako tělocvična)

Budova přístavby má 1 podzemní podlaží (2 odborné učebny) a 2 nadzemní podlaží (v prvním je umístěna školní družina a školní jídelna, ve druhém víceúčelový sál)

Pro výuku škola využívá specializované odborné učebny pro výuku:

- informatiky
- fyziky a chemie
- výtvarné výchovy
- matematiky
- zeměpisu
- dějepisu
- hudební výchovy
- českého jazyka a literatury
- školní žakovskou dílnu
- cvičnou žakovskou kuchyň

Škola je umístěna přibližně ve středu obce na okraji bytové zástavby ve vlastním přírodním areálu s rozlohou 4 hektary s jedinou příjezdovou komunikací, která u školy končí. Vzhledem k rozložení hustoty obyvatel v obci i poloze zastávek hromadných dopravních prostředků je pro většinu žáků velmi dobře dostupná.

Přibližně polovinu žáků tvoří děti z Krouny, zbytek dojíždí z místních částí Rychnov, Františky a Oldříš a dále z okolních obcí Otradov, Kladno a Pustá Kamenice. Dopravní obslužnost je ve většině případů dostačující, je léty zažitá a víceméně v praxi ověřená. Zejména s ohledem na ni začíná výuka ve škole v 7.30 hodin.

Ve školním roce 2013/2014 probíhá výuka podle vzdělávacích programů:

- v 1. a 6. ročníku – školní vzdělávací program **Základní škola, č.j. ZŠ Kr/121/2013**
- ve 2., 3., 4., 5., 7., 8. a 9. ročníku – školní vzdělávací program **Základní škola, rok vydání 2007**

V následujících školních rocích bude výuka podle školního vzdělávacího programu **Základní škola, č.j. ZŠ Kr/121/2013**, postupně nabíhat i v dalších ročnících prvního a druhého stupně tak,

že na náběh na celém druhém stupni bude ukončen od šk.r. 2016/2017 a náběh na celém prvním stupni bude ukončen od šk.r. 2017/2018

Původní školní vzdělávací program bude postupně dobíhat a posledním ročníkem jeho výuky bude 5. ročník ve školním roce 2017/2018.

Vybavení školy

Zejména díky velmi vysokým příjmům z doplňkové činnosti školy v letech 2003 až 2006 je škola nadstandardně vybavena.

V oblasti obecného vybavení to znamená:

- většina učeben je vybavena novým nábytkem
- v učebnách jsou postupně rekonstruovány tabule a vestavěné skříně
- pravidelně jsou obnovovány nátěry oken, dveří a tabulí

V oblasti hygienických požadavků to znamená

- všechny učebny prošly rekonstrukcí osvětlení
- rekonstrukce osvětlení byla provedena i na všech chodbách a v šatnách školy
- všechny prostory jsou pravidelně vymalovávány
- na toaletách je proveden rozvod teplé vody
- v rámci možností určených venkovními klimatickými podmínkami jsou dodržovány normy vytápění
- bez problémů jsou dodržovány normy větrání

V oblasti ICT to znamená:

- většina učeben je vybavena přípojným místem k počítačové síti
- všechny pracovní stanice jsou trvale připojeny k vysokorychlostnímu internetu
- počítačová učebna je vybavena převážně počítači mladšími 5 let, barevnou laserovou tiskárnou a další technikou
- škola ve většině učeben disponuje interaktivními tabulemi a dataprojektory
- počítače s tiskárnami jsou umístěny ve všech kabinetech
- počítači je vybavena většina učeben
- vedení žákovské agendy je v elektronické podobě se zapojením všech pedagogů
- všichni zaměstnanci i žáci mohou mít vlastní e-mailovou schránku s doménou školy
- škola realizuje dálkový přístup ke vzdělávacím aktivitám

Budova školy pochází z 50. let 20. století, byla však postavena jako moderní škola s výbornou geografickou orientací a polohou v obci. Všechny prostory jsou dostatečně prosvětlené a vzdušné.

Problémem školy je však nevyhovující zázemí pro tělesnou výchovu a sport. Škola nemá vlastní tělocvičnu. Pro sportovní aktivity je tak využívána upravená učebna (možnost hrát s jakýmikoliv míči; malé rozměry), dále pak víceúčelový sál (nemožnost použití tvrdých míčů) a budova TJ SOKOL Krouna. V případě příznivých klimatických podmínek zejména pak asfaltové hřiště v areálu školy a fotbalové hřiště TJ SOKOL Krouna. Z uvedených důvodů je škola proto i nedostatečně vybavena sportovním náradím.

Pro rekreaci žáků o přestávkách slouží vnitřní prostory školy, v době polední přestávky i celý areál školy, který je volně přístupný i mimo dobu vyučování. Pro pracovní činnosti je využíván celý areál školy a dále i žákovská školní dílna.

Součástí školy je i školní knihovna a dále pak informační centrum školy. Jsou zde soustředěny knihy a časopisy a je zde přístup na internet. V informačním centru mají žáci volně k dispozici knihy, tiskoviny i videokazety.

Škola má vlastní internetovou doménu a pravidelně (obvykle nejméně 3x týdně) aktualizované vlastní webové stránky.

Pro práci s žáky se spec. vzděl. potřebami je ve škole zřízena speciální dyslektická učebna.

Keramická dílna je vybavena keramickou pecí.

Škola disponuje malou divadelní scénou a kvalitní audiotechnikou zejména pro potřeby školního divadelního souboru.

Občerstvení a možnost svačin škola zajišťuje ve spolupráci s prodejny v obci, pitný režim škola zajišťuje formou nápojového automatu, fontánek na chodbách a distribucí školního mléka. Školní jídelna po většinu dnů nabízí výběr ze dvou jídel.

Charakteristika ped. sboru

Ve škole pracuje přibližně 13 přepočtených, tj. okolo 15 fyzických osob - učitelů a 1 vychovatelka školní družiny. Většina pedagogů splňuje podmínky odborné způsobilosti pro příslušný stupeň školy, na zbývající je soustavně vyvíjen tlak, aby si chybějící vzdělání doplnili příslušným studiem, případně již studují. Vzhledem k potřebám organizace výuky vyučují někteří učitelé i na stupni školy, pro který nemají odbornou způsobilost, není to však na úkor kvality výuky. Většina vyučovacích hodin je vyučována aprobovaně, ostatní jsou vyučovány pedagogy, kteří se příslušné oblasti nadstandardně věnují a kteří své schopnosti potvrdili předchozí pedagogickou praxí. Rozhodujícím kritériem (kromě aprobovanosti) jsou učitelem dosahované výsledky, atmosféra a klima v příslušné výuce a ohlasy žáků i jejich zákonných zástupců. Pro výuku odborných předmětů škola využívá i externí pracovníky.

Na škole jsou zřízeny tyto výchovně vzdělávací pozice

- metodik ICT
- výchovný poradce
- metodik a koordinátor tvorby ŠVP
- metodik prevence sociálně patolog. jevů
- metodik environmentální výchovy a osvěty
- vedoucí metodických orgánů

Všichni pedagogové se průběžně dále vzdělávají v rámci DVPP, přičemž pozornost je trvale věnována jazykovému vzdělávání, vzdělávání v oblasti ICT a v oblasti odborné a didaktické, vedení školy pak v oblasti ekonomické a právní.

Tradicí školy je poměrně výrazné zastoupení mužů mezi ped. pracovníky školy. Z hlediska věkového složení jsou pracovníci zastoupeni víceméně rovnoměrně.

Personální politika je zaměřena především na zajištění kvality výuky. Pozornost je trvale věnována i tomu, aby škola pro potřeby náhlých zástupů disponovala několika kvalitními pedagogy.

Dlouhodobé projekty a spolupráce

Škola trvale a dlouhodobě realizuje několik projektů:

- školní časopis ŠKROB
- školní divadelní soubor Dividlo
- Aerobik s úsměvem
- počítačový kroužek
- pěvecký kroužek
- hasičský kroužek
- projekty prevence sociálně patologických jevů
- nácviky zvládání krizových situací

Příležitostně se zapojujeme do řady dalších projektů a soutěží, pro které máme předpoklady.

Škola spolupracuje s:

a) na mezinárodní úrovni

- Bilinguale Sekundarschule Wien, Rakousko
- Sokol Sydney, Austrálie

b) na celostátní úrovni

- klub škol vybavených interaktivními tabulemi (zastřešený firmou AV Media)

c) na regionální úrovni

- naše škola je informačním centrem pro okolní školy v oblasti ICT, legislativní a ekonomicko právní
- společná realizace konkrétních projektů s okolními školami
- pravidelná průběžná spolupráce s některou z organizací věnujících se výchovným problémům dětí (např. Středisko výchovné péče ARCHA Chrudim a jiné)

- průběžná spolupráce s některou z organizací věnujících se EVVO (např. Ekocentrum PALETA Pardubice a jiné)

d) na místní úrovni

- Obec Krouna
- SRPDŠ Krouna
- SDH Krouna
- občané a firmy

Charakteristika žáků

Přibližně polovinu žáků tvoří děti z Krouny, zbytek dojíždí z místních částí Rychnov, Františky a Oldříš a dále z okolních obcí Otradov, Kladno a Pustá Kamenice. Kolektiv žáků se vyznačuje malou mírou migrace. Vzhledem k úzké provázanosti mateřské a základní školy (společné besídky, vzájemné návštěvy div. představení, téměř společný areál) disponuje jak škola tak i rodiče budoucích žáků školy dostatkem informací potřebných pro bezproblémovou školní docházku.

Prostředí venkova a vazby mezi jednotlivými obyvateli umožňují ve většině případů bezproblémovou komunikaci mezi školou a zákonnými zástupci žáků. Velikost školy umožňuje efektivní budování individuálního přístupu k žákům při zachování možností a standardů, které nabízejí a poskytují velké školy. Uvedené skutečnosti tak přispívají k pozitivní motivaci žáků i jejich rodin, včasné odhalování zárodků sociálně patologických jevů nebo jejich projevů a budování partnerských vztahů mezi žáky a zaměstnanci školy i mezi žáky navzájem.

Charakteristika školního vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program Základní škola naplňuje výchovné a vzdělávací cíle RVP ZV. Program je založen na principech kombinujících různé metody učení s cílem vytvořit co nejlepší předpoklady pro postupné osvojování klíčových kompetencí.

Školní vzdělávací program Základní škola vychází v souladu s RVP ZV z poznatků, že

- v základním vzdělávání jde o to, aby si žáci osvojili základní poznatky o životě kolem sebe,
- mírou úspěchu je efektivita práce; pro ni je nutné se některé poznatky, zákonitosti a výchozí předpoklady prostě naučit, jiným je nutné porozumět
- k učení lze žáky motivovat a učinit je zajímavým a přiměřeným jejich věku
- nejlepších a trvalých výsledků lze dosáhnout pouze kombinací metod v závislosti na individualitě jedince
- porozumění určitému jevu lze dosáhnout tehdy, když žák zapojí do učení co nejvíc smyslů, když bude naslouchat, pozorovat, provádět činnosti, hovořit o nich, argumentovat, vyslovovat závěry, tj. přijímat, objevovat, předávat
- jednotlivým žákům je nutné dát přiměřený prostor pro učení v závislosti na jejich individualitě, protože stejných výsledků nelze dosáhnout u všech žáků za stejnou dobu
- kvalitu vzdělávání určuje nejen množství poznatků, ale zejména jejich propojenost, smysluplnost a použitelnost pro život
- efektivitu vzdělávání je nutné měřit schopnostmi žáka řešit komplexně problémy, celkovým posunem žáka nejen v kvalitě vědomostí a rozvoji dovedností, ale zejména v komplexním rozvoji jeho osobnosti a dále pak i úspěšností žáka v dalším studiu
- vysokou motivaci vedoucí ke zvládnutí učiva a osvojení si kompetencí lze nejlépe dosáhnout vhodnou kombinací hodnotících stanovisek s převahou pozitivně laděných průběžných hodnocení u každého jednotlivce

Učení vede žáky ke spolupráci, podnikavosti a vynalézavosti a k využívání vlastní činnosti jako základního nástroje poznání.

Základní škola předkládá žákům v hotové formě jen nezbytně nutné základy, bez jejichž akceptace a zvládnutí není možný další efektivní rozvoj jedince. Vše ostatní by žáci měli získávat na základě činností, pozorování, pokusů – na základě objevování. Základní škola má rovnoměrně zaměstnávat

jak rozum a paměť žáků, tak i jejich city a vůli. Kombinuje zvládnutí optimálního množství vědomostí s důrazem na jejich kvalitu, propojenost a aplikovatelnost s rozvojem schopností žáků včetně schopností využívat různé pracovní metody a postupy tak, aby si žáci z vědomostí, schopností a dovedností vytvořili celek, který budou schopni uplatnit v dalším celoživotním vzdělávání i v dalším životě.

Školní vzdělávací program Základní škola je postaven na:

Škola by měla být zajímavá aneb „Od hraní k vědění“

Hra je pro dítě vážnou prací, ale my pracujeme s dětmi od 6 do 15 let. Jinak si hraje prvňák, jinak deváták. V podstatě platí – čím starší žáci, tím se hra stále více blíží naprosto vážné práci. To sebou přináší narůst podílu volní stránky, protože i při zajímavé práci se nelze vyhnout okamžikům méně záživných, až otravných činností, leč pro dobrý výsledek nezbytných. Stejně je tomu i v procesu učení.

Škola poskytuje a zprostředkovává vzdělávání aneb „Škola věda je“

Lidské učení je založené na objevování. Žáci s dopomocí učitelé a pod jeho vedením objevují principy a zákonitosti jevů a problémů sami. Využíváním základních přijatých znalostí, analýzou a spojováním již získaných poznatků, manipulací s pomůckami a vlastní činností si žák osvojuje nejen nový poznatek, ale i praktickou zkušenost a dovednost, k čemu slouží. Učivo se procvičuje na konkrétních příkladech a situacích, které přináší každodenní život kolem nás. V průběhu vzdělávacího procesu je žák veden k sebekontrolě, sebehodnocení a samostatnému rozhodování. Učí se pracovat sám i spolupracovat v týmu. Škola učí žáky vnímat učení jako činnost důležitou pro vlastní život i existenci okolního světa.

Každý jedinec je individualitou aneb „Různé cesty vedou k cíli“

Každý žák si zaslouží, aby mu v rámci možností a při zajištění přijatelné efektivity práce, byla dána možnost řešit úkol nebo problém vlastním způsobem, na základě svých zkušeností a dovedností. To učitelé, zvláště při využívání individualizace pro zpětnou vazbu, napomůže poznat, do jaké míry žáci zvládli učivo. I žáci sami tak dostanou možnost uvědomit si, co se vlastně učí a co už umí. Dostanou i možnost argumentovat a zvolené řešení zdůvodnit, případně se z vlastních chyb poučit.

Týmové učení aneb „V jednotě je síla“

Vhodným a přiměřeným začleněním týmové práce do běžné výuky lze u žáků průběžně budovat předpoklady pro efektivní zapojení se do práce v týmu včetně získávání sociálních a personálních kompetencí, které nebudou potlačovat individualitu jedinců a budou naopak rozvíjet jejich kreativitu i kreativitu a produktivitu týmu.

Mezipředmětové vztahy jsou důležité aneb „Vše se musí dobře spojit“

Výuka a proces budování kompetencí v jednotlivých vzdělávacích oblastech i oborech není možné realizovat odděleně. Jedině vzájemným propojováním poznatků, vědomostí a dovedností lze docílit pevného a trvalého zvládnutí učiva. Jednou z nejvhodnějších forem k realizaci tohoto záměru je integrace projektů (extrahovat je a pojmenovávat přitom není vůbec nutné) do běžné výuky.

Příklady takových projektů jsou:

- školní výlety a exkurze
- organizace vnitřních soutěží
- zapojování se do soutěží vyššího stupně
- plán spolupráce se složkami IZS
- projekty sociálně patologické prevence
- nácviky zvládnutí mimořádných situací organizované samotnými žáky
- vydávání periodik a jednorázových tiskovin
- zájmové útvary a kroužky

Spolupráce a vzájemná pomoc aneb „Partnerství je komunikace a naopak“

Nepostradatelným předpokladem úspěšnosti ŠVP Základní škola je princip spolupráce, vzájemné pomoci a nepřetržité komunikace. Všichni se školou tak či onak spjatí, žáci, zaměstnanci a rodiče, se v procesu vzdělávání musí cítit jako partneři a své role si být vědomi a snažit se ji plnit. Všichni

musí být těmi, kteří pomohou, protože pak i jim bude pomoheno. Cílů ŠVP lze dosáhnout pouze společným úsilím školy, žáka i rodiny, o kterém budou všechny zúčastněné strany průběžně otevřeně komunikovat.

Klima školy aneb „Škola bude taková, jakou si ji uděláme“

Velký význam pro úspěšnost školy, ŠVP i jednotlivců má její atmosféra. Od estetičnosti prostředí přes úroveň vybavenosti, mezilidské vztahy, pozitivní školní tradice a symboly až po pocit bezpečí a jistoty. Prostředí venkova nám umožňuje budovat školu založenou na skutečnosti, že se „všichni známe“ a „škola je vlastně nás všech“. Navzájem se potřebujeme, navzájem se doplňujeme a obohacujeme. Každý bychom měli znát své místo a plnit své povinnosti a očekávání ostatních tak, aby se jemné školní soukolí nezadíralo.

Všestrannost i preference

ŠVP Základní škola zajišťuje všestrannost výchovně vzdělávacího procesu a procesu budování cílových kompetencí. Jedině tak lze totiž zajistit komplexní rozvoj osobnosti žáka, který mu v následujícím období umožní plně a úspěšně se zapojit do tržní společnosti postavené na kulturních, společenských, ale i ekonomických a politických evropských hodnotách. ŠVP Základní škola tak klade důraz nejen na získání a prohloubení jazykových dovedností včetně dovedností v cizím jazyce, na budování kompetencí v matematických a dalších přírodovědných oborech a na všeobecný společensko humanitní základ včetně zájmu o věci veřejné, ale neopomíná ani rozvoj kulturně estetického vnímání světa kolem nás, výchovu ke zdravému životnímu stylu včetně tělesného rozvoje nebo budování pracovních návyků a smyslu pro zodpovědnost, společenskou i pracovní hierarchii, řád a sebekázeň. Samozřejmostí doplňující celý program je i naplnění individuálních zájmů a potřeb doplňkového nebo nadstandardního rozvoje (náboženská výchova, zájmové kroužky, atd.)

S přihlédnutím k potřebám jedince v současném světě a s akceptováním výhledu jejich vývoje v budoucnosti však školní vzdělávací program Základní škola akcentuje (nikoliv však na úkor ostatních složek vzdělávání, výchovy a procesu získávání cílových kompetencí) vybrané následující obory základního vzdělávání:

- český jazyk a literatura
- matematika a její aplikace
- cizí jazyk
- informační a komunikační technologie

Výchovná a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

(umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení)

- v učení klademe důraz na čtení s porozuměním
- vedeme žáky k vyhledávání a třídění informací
- žáci na základě pochopení efektivně využívají informace v procesu učení
- žáci se zúčastňují různých soutěží a olympiád
- každé pololetí provádíme srovnávací testy z českého jazyka, matematiky a ostatních předmětů
- podněcujeme snahu žáků pro jejich celoživotní učení
- při seminářích Čj a M se připravují na přijímací řízení
- žáci 9. tř. se pravidelně zúčastňují testování CERMAT

Kompetence k řešení problému

(podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů)

- žáci jsou úměrně svému věku vedeni k systematickému hledání možností řešení
- žáci 2. stupně se aktivně podílejí na vydávání školního časopisu Škrob, ve kterém prezentují své vlastní nápady, postřehy a dle svých možností se snaží o řešení problémů vzniklých ve škole

- schopnosti porozumět, třídít a zpracovávat informace za účelem řešení problémů získávají žáci v počítačovém kroužku
- případný nezdar bereme jako jednu z cest řešení problémů
- vedeme žáky k aktivnímu ovlivňování života a prostředí ve škole
- interaktivní tabule a ICT využíváme jako nástroje k urychlení výběru variant řešení problémů
- výuku vhodně doplňujeme praktickými úlohami a situacemi za účelem maximálního přiblížení se k realitě
- netradiční řešení je také řešení

Kompetence komunikativní

(vést žáky k všestranné a účinné komunikaci)

- učíme žáky naslouchat promluvám druhých lidí, porozumět jim, vhodně na ně reagovat, zapojovat se do diskuse, obhajovat svůj názor a vhodně argumentovat
- podporujeme přátelské vztahy s dětským domovem H. Černá a s okolními školami
- vedeme žáky k vytváření přátelských vztahů ve třídách i mezi třídami při různých soutěžích, výletech, zájezdech a lyžařských pobytech
- podporujeme publikační činnost žáků ve školním časopise i v periodikách Bilinguale SekundarSchule Wien a Sokol Sydney
- podporujeme rozvoj komunikativních dovedností prostřednictvím školního div. souboru Dividlo a dalších projektů
- úzce spolupracujeme s Obcí Krouna při realizaci kulturně osvětových akcí
- podporujeme aktivity třídních kolektivů určené celé škole (dny mimořádných situací, dětská zábavná odpoledne, atd.)
- razíme heslo *komunikací k porozumění*
- využíváme webové stránky školy

Kompetence sociální a personální

(rozdvíjet u žáků spolupracovat a respektovat práci vlastní a druhých)

- vedeme žáky k tomu, aby účinně spolupracovali ve skupině a podíleli se na utváření pracovní příjemné atmosféry
- usilujeme o to, aby při jednání s druhými lidmi byli ohleduplní, v případě potřeby poskytli pomoc nebo se o ni nebáli nebo nestyděli požádat
- učíme žáky vytvářet si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj
- vedeme žáky ke tvorbě a následnému respektování pravidel chování a jednání
- snažíme se žáky naučit týmové práci, spolupráci, dělbě práv i povinností

Kompetence občanské

(připravovat žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňující svá práva a plnící své povinnosti)

- učíme žáky respektovat přesvědčení druhých, vážit si jejich vnitřních hodnot, odmítat útlak a hrubé zacházení, uvědomit si povinnost postavit se proti fyzickému a psychickému násilí
- vedeme je k tomu, aby si byli vědomi svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- vedeme je k třídění odpadů (environmentální plán školy)
- při pobytech v přírodě vysvětlujeme žákům potřebu chovat se jako zodpovědné osoby, chápat základní ekologické souvislosti a respektovat požadavky na kvalitní životní prostředí
- nepřipustíme projevy segregace na základě národnostní, rasové, jazykové, fyziologické či jiné odlišnosti
- prožitky (pozitivní i negativní) chápeme jako nástroj emfatického zvládnutí a upevnění učiva, návyku, postupu

Kompetence pracovní

(pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci)

- vedeme žáky k tomu, aby přistupovali k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany zdraví a ochrany životního prostředí
- stále ještě platí, že „bez práce nejsou koláče“ nebo „co se v mládí naučíš, ve stáří jako když najdeš“
- žáci podle svých schopností a dovedností využívají znalosti a zkušenosti získané v ostatních předmětech ke své přípravě na budoucnost
- využíváme a podporujeme spolupráci s poradenskými centry Úřadů práce
- působíme i na rodiče žáků s cílem pro žáka zajistit ideální volbu povolání
- praxe (vlastní práce, exkurze, ukázky) jsou nejlepší metodou
- snažíme se udržet nebo rozšířit nabídku zájmových aktivit

Zabezpečení výuky žáků se SVP a žáků mimořádně nadaných

Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Za žáky se speciálními vzdělávacími potřebami (dále jen SVP) jsou považováni žáci se zdravotním postižením (tělesným, zrakovým, sluchovým, mentálním, autismem, vadami řeči, souběžným postižením více vadami a vývojovými poruchami učení nebo chování), žáci se zdravotním znevýhodněním (zdravotním oslabením, dlouhodobým onemocněním a lehčími zdravotními poruchami vedoucími k poruchám učení a chování) a žáci se sociálním znevýhodněním (z rodinného prostředí s nízkým sociálně kulturním postavením, ohrožení sociálně patologickými jevy, s nařízenou ústavní výchovou nebo uloženou ochrannou výchovou a žáci v postavení azylantů a účastníků řízení o udělení azylu).

Na škole je dlouhodobě zajištěna vysoká úroveň péče o žáky s SPU. Jeden pedagog I. stupně má magisterské vzdělání v oboru speciální pedagogiky, další dva pedagogové jsou absolventi speciálních vzdělávacích programů v systému DVPP zaměřených na diagnostikaci dětí s SPU a následnou péči o ně. I ostatní pedagogové I. stupně mají rozsáhlé zkušenosti v této oblasti.

Škola tak zajišťuje:

- vytipování dětí, které by v budoucnu mohly speciální péči potřebovat
- ve spolupráci s rodiči odesílání žáků k vyšetření do některého ze školských poradenských zařízení
- v případě potvrzení SPU nebo jiné speciální vzdělávací potřeby pak škola zajišťuje:
  - individuální integraci v běžných vyučovacích hodinách s využíváním speciálních pedagogických metod a postupů
  - speciální reedukační péči v rozsahu 1 hodiny týdně realizovanou dyslektickou asistentkou ve speciální dyslektické učebně
  - vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu podle § 18 zákona 561/2004 Sb. (Školský zákon). V rámci vzdělávacího plánu se závěry a doporučení odborného pracoviště promítají do očekávaných výstupů v jednotlivých předmětech
  - žákům se sociálním znevýhodněním možnost využívání výpočetní techniky, knihovny, didaktických pomůcek a přístup na internet
  - všem uvedeným žákům individuální konzultace a doučování

Součástí péče o žáky s SPU je i pravidelná poradenská a konzultační činnost ve vztahu k rodičům, možnost zprostředkování schůzek se speciálními pedagogy a psychology ze školských poradenských zařízení, organizační opatření směřující k lepšímu zvládnutí učiva (doučování, konzultace, atd.), poskytování speciálních pomůcek a v případě i slovní hodnocení žáků v některých vyučovacích předmětech.

Tato péče je poskytována v rozsahu, který vychází z doporučení školského poradenského zařízení a stanoveného plánu reedukací aktualizovaného v průběhu školního roku dle vzdělávacích potřeb jednotlivých žáků.

Další speciální vzdělávací potřeby žáků (například v důsledku konkrétního zdravotního postižení) škola řeší s maximální vstřícností a s ohledem na konkrétní potřebu žáka.

Cílem obohacování je učivo prohloubit, rozšířit a obohatit o další informace, ale také stimulovat procesy objevování a vyhledávání dalších souvislostí a vazeb, které dané téma nabízí. Vzdělávací program Základní škola je obohacován v souladu s přiměřeností věku žáka, vytvářejí se podmínky pro tvořivost a zabránění stereotypu ve vyučovacích hodinách. Pedagogové při obohacování učiva vybírají komplexní a abstraktní témata, která respektují divergentní povahu myšlení žáků. Obohacování učiva je zaměřeno zejména na rozvoj vyšších mentálních procesů a rozvoj tvořivosti. Důraz je kladen především na řešení problémových úloh žákem, na strategii plánování řešení úloh a na rozvoj strategií myšlení.

Obohacování vzdělávání probíhá ve 4 rovinách:

- větší záběr rozšiřování učiva při postihování mezioborových vztahů
- prohlubování učiva o další podrobnosti a detaily
- obohacování učiva nad rámec vzdělávacího programu
- individuální rozvoj specifických zájmů nadaných žáků

Při obohacování učiva je kladen důraz na pestrost didaktického zpracování, na volbu vhodných aktivizujících výukových metod, na využívání komplexních metod a na využívání práce s různými médii.

b) Urychlování

Cílem urychlování výuky je umožnit nadaným dětem rychlejší postup v jednom nebo ve více předmětech. Metoda akcelerace je využívána pouze při dosažení potřebné úrovně sociální zralosti žáka a se souhlasem školského poradenského zařízení a zákonného zástupce žáka. Akcelerace zahrnuje dvě základní varianty:

- předčasný vstup do vzdělávacího procesu daného stupně vzdělávání
- urychlení procesu vzdělávání nadaného žáka

Další speciální vzdělávací potřeby žáků (například v důsledku konkrétního zdravotního postižení) škola řeší s maximální vstřícností a s ohledem na konkrétní potřebu žáka.

Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Při vzdělávání těchto dětí vycházíme z toho, že i žák mimořádně nadaný má speciální vzdělávací potřeby. Tito žáci jsou v naší škole integrováni do „běžných“ tříd.

Výuka probíhá podle individuálních vzdělávacích plánů, které jsou sestaveny učiteli jednotlivých předmětů na základě doporučení školského poradenského zařízení do podoby očekávaných výstupů, učiva a vhodných vzdělávacích strategií na období jednoho školního roku.

Výuka žáků mimořádně nadaných se v předmětech, ve kterých je integrace stanovena, zaměřuje na jejich individuální rozvoj.

Mimořádně nadaným žákům umožňujeme:

- pracovat v hodinách rychlejším tempem
- postup dopředu, pokud zvládají učivo již ve fázi evokace
- práci s abstraktními a divergentními úkoly
- vytváření individuálních prací či projektů
- náročnější výuku
- kontakt s intelektovými vrstevníky a jiné metody vzdělávání

Vzdělávání mimořádně nadaných žáků (diagnostikovaných i nediagnostikovaných) nejčastěji probíhá metodami obohacování a urychlování.

a) obohacování

Cílem obohacování je učivo prohloubit, rozšířit a obohatit o další informace, ale také stimulovat procesy objevování a vyhledávání dalších souvislostí a vazeb, které dané téma nabízí. Vzdělávací program Základní škola je obohacován v souladu s přiměřeností věku žáka, vytvářejí se podmínky pro tvořivost a zabránění stereotypu ve vyučovacích hodinách. Pedagogové při obohacování učiva vybírají komplexní a abstraktní témata, která respektují divergentní povahu myšlení žáků. Obohacování učiva je zaměřeno zejména na rozvoj vyšších mentálních procesů a rozvoj tvořivosti.

Důraz je kladen především na řešení problémových úloh žákem, na strategii plánování řešení úloh a na rozvoj strategií myšlení.

Obohacování vzdělávání probíhá ve 4 rovinách:

- větší záběr rozšiřování učiva při postihování mezioborových vztahů
- prohlubování učiva o další podrobnosti a detaily
- obohacování učiva nad rámec vzdělávacího programu
- individuální rozvoj specifických zájmů nadaných žáků

Při obohacování učiva je kladen důraz na pestrost didaktického zpracování, na volbu vhodných aktivizujících výukových metod, na využívání komplexních metod a na využívání práce s různými médii.

b) urychlování

Cílem urychlování výuky je umožnit nadaným dětem rychlejší postup v jednom nebo ve více předmětech. Metoda akcelerace je využívána pouze při dosažení potřebné úrovně sociální zralosti žáka a se souhlasem školského poradenského zařízení a zákonného zástupce žáka. Akcelerace zahrnuje dvě základní varianty:

- předčasný vstup do vzdělávacího procesu daného stupně vzdělávání
- urychlení procesu vzdělávání nadaného žáka

Učitelé a speciální pedagog školy sledují mimořádně nadané žáky zejména po stránce osobnostního a sociálního rozvoje.

Environmentální výchova

Obsah výchovy:

Environmentální výchova vede žáky k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí, tj. k pochopení nezbytnosti postupného přechodu k udržitelnému rozvoji společnosti a k poznání významu odpovědnosti za jednání společnosti i každého jedince. Poskytuje odpovídající znalosti i dovednosti, rozvíjí schopnosti chápat souvislosti mezi ekologickými, ekonomickými a sociálními aspekty. Vede k aktivní účasti na ochraně a utváření prostředí a ovlivňuje v zájmu udržitelného rozvoje lidské civilizace životní styl a hodnotovou orientaci žáků.

Cílem environmentálního vzdělávání na naší škole je:

- v rámci teoretické výuky v jednotlivých předmětech hovořit se žáky o jejich vztahu k přírodě, ke všemu živému, znát jejich názor
- rozebírat a vysvětlovat závažné ekologické problémy, které ovlivňují celou planetu
- seznamovat žáky s možností vyčerpání přírodních zdrojů surovin a hledáním nových zdrojů
- připomínat žákům důležitost třídění odpadů v domácnostech a ve škole
- poukazovat na vandalství v přírodě
- vést žáky k nabytí vědomostí, schopností a připravenosti ekologicky myslet a jednat
- vychovávat žáky k ochraně zdraví, prostředí, přírodních a kulturních hodnot Země, vést ke zdravému životnímu stylu
- organizovat praktické činnosti v oblasti ekologie – třídění odpadu ve třídách, péče o zeleň ve škole i v okolí, šetření vodou a energií .....

Poznámka: Každý školní rok je vypracován podrobný plán pro EVVO.

Spolupráce a komunikace se zákonnými zástupci žáků

Škola je otevřenou institucí pro širokou veřejnost a zejména pro zákonné zástupce žáků. Kvalitní vztahy a spolupráce s nimi je jednou z priorit vedení školy a pedagogického sboru. Vedení školy věnuje soustavnou pozornost rozvoji organizace a řízení školy a rozvoji odpovídajících

mechanizmů pro formulování školní strategie a praktických kroků v oblasti vztahů školy směrem k zákonným zástupcům žáků.

Základním prvkem vzájemné komunikace a spolupráce zákonných zástupců a školy je funkční občanské sdružení Sdružení rodičů a přátel dětí a školy Krouna a dále tříčlenná Školská rada, která svou činnost zahájila v roce 2005 a působí v souladu s §167 a §168 Zákona c.561/2004 Sb. (školský zákon).

Velký význam přikládáme osobním setkáním zákonných zástupců a pedagogů.

Rodiče jsou o průběhu vzdělávání žáků informováni průběžně, 2 x ročně se konají třídní schůzky. Také mají možnost využití konzultačních hodin vyučujících, výchovného poradce a metodika sociálně - patologických jevů. Zákonní zástupci se však mohou o prospěchu a chování informovat kdykoliv po dohodě s učitelem.

Dalším významným komunikačním nástrojem mezi školou, zákonnými zástupci a samotnými žáky je školní webová stránka. Zde se mohou zájemci seznámit s plány výuky jednotlivých ročníků, se školními akcemi, plným zněním některých důležitých dokumentů a vnitřními normami školy. Dále mají možnost stáhnout si z webových stránek některé žádosti, mohou komunikovat elektronicky se školní jídelnou a na webových stránkách najdou i veškeré kontakty na všechny vyučující ve škole. Zákonní zástupci mohou prostřednictvím webového rozhraní využívat i školní informační systém. Mají tak přístup k veškerým datům týkajících se jejich dítěte (osobní údaje, rozvrh, suplování, plán akcí, klasifikace, atd.). Komunikace rodičů se školou jako institucí i s jednotlivými pedagogy je možná také prostřednictvím přímých e-mailových schránek, případně i prostřednictvím komunikačního rozhraní Komens pracujícího pod již zmíněným webovým rozhraním.

Dalším komunikačním nástrojem jsou dílny, besídky a jarmarky, kterých se zákonní zástupci mohou účastnit nejen jako diváci, ale i jako přímí účastníci akce. Totéž platí i pro pomoc zákonných zástupců při organizaci školních výletů a exkurzí.

Nejedná se nám jen o jednostrannou komunikaci ve směru škola – zákonní zástupci. Vítáme také připomínky a kritickou zpětnou vazbu k naší práci.

Pravidla pro zařazování žáků do jednotlivých skupin a pro přeřazování žáků mezi skupinami a mezi třídami jednoho ročníku

Pro realizaci cílů ŠVP vytváříme skupiny žáků na výuku jazyků, seminářů z různých předmětů, informatiky, reedukace a tělesné výchovy. Snažíme se, aby jednotlivé skupiny byly vyrovnané a práce s žáky efektivní. Pro zařazování žáků do skupin jsme stanovili pravidla, jejichž cílem je zajistit:

1. rovnoměrné zastoupení dívek a chlapců ve skupině (s výjimkou Tv),
2. vyrovnané skupiny žáků z hlediska prospěchového,
3. přednostní zařazení žáků se specifickými vzdělávacími potřebami do skupin vedených zkušenějšími pedagogy, příp. pedagogy proškolenými pro práci s těmito žáky,
4. přednostní zařazování dojíždějících žáků do skupin, jejichž hodiny nepřesahují časy odjezdů autobusů,
5. vytváření skupin pro reedukaci na 1. stupni s obsazením 2. + 4. ročník a 3. +5. ročník (takto vytvořené skupiny umožňují střídavou a efektivnější práci pedagoga s žáky),
6. oddělenou výuku tělesné výchovy dívek a chlapců na II. stupni (tj. 6. + 7. ročník dívky, 6. + 7. ročník chlapci, 8. + 9. ročník dívky, 8. + 9. ročník chlapci); důvodem je odlišný psychosomatický vývoj obou pohlaví.

Počty dětí ve škole v současnosti nevytvářejí potřebu paralelních tříd (tj. A a B). Pokud by takovéto dělení v budoucnu bylo potřebné, budou žáci zařazováni v souladu s výše uvedenými pravidly 1 až 3.

Vytváření meziročníkových skupin

V důsledku malého počtu žáků v některých třídách je s ohledem na disponibilní finanční zdroje nutné v některých předmětech vytvářet skupiny z žáků různých ročníků.

Meziročníkové skupiny budou vytvářeny v předmětech s převahou výchovného zaměření a to s ohledem na počet žáků v jednotlivých ročnících, na studijní úroveň tříd jednotlivých ročníků, na počty žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, na počty žáků nadaných a za spolupráce s třídním učitelem i s vyučujícími příslušných předmětů tak, aby byla respektována platná legislativa.

Ve spojených hodinách budeme i nadále využívat různých vyučovacích metod v souladu s RVP ZV tak, aby byly naplněny výstupy a cílové kompetence žáků jednotlivých ročníků.